

گام‌هایی برای برقراری ثبات در افغانستان

محرمانه: اکتوبر ۲۰۱۹

پس‌منظر

افغانستان در یک مرحله حساسی از تاریخ خود قرار دارد. در جریان دو دهه گذشته، ما توانسته‌ایم دست‌آوردهای بزرگی در عرصه پایه‌گذاری نظام جمهوری اسلامی در جهت ایجاد حکومت مردم‌محور، حقوق بشر، آزادی بیان، تعلیم و تربیه و دیگر آرمان‌های دموکراتیک داشته باشیم. مردم افغانستان مایل به ایجاد این دست‌آوردها و دستیابی به صلح همیشه‌گی هستند؛ صلحی که به نفع مردم افغانستان و منطقه باشد.

صلح، برای افغان‌ها یک اصطلاح جامعی است که نه تنها به بحث و گفت‌وگو با طالبان می‌پردازد بل نیازمند رویکردهای فشرده و جمعی از بالا به پایین و از پایین به بالا برای از بین بردن عواملی است که شرایط را برای جنگ آماده می‌سازد.

تاکنون موارد بسیاری برای پیشبرد روند صلح و ثبات در افغانستان روی دست گرفته شده‌اند، اما برای تحقق این آرمان بزرگ، نیاز است کارهای زیاد دیگری نیز صورت بگیرند. در ماه فبروری سال ۲۰۱۸، حکومت افغانستان، طالبان را دعوت کرد تا وارد گفت‌وگوهای صلح بی قید و شرط شوند. در ماه جون، یک آتش‌بس سه روزه در جریان تعطیلات عید عملی گردید. این روند به مردم افغانستان این اعتماد را فراهم ساخت و آن‌ها این‌که برقراری صلح امکان‌پذیر است.

در ماه نوامبر، حکومت افغانستان یک نقشه راه جامع را برای صلح در کشور پیشکش کرد و در پی آن هیئت گفت‌وگوکننده را نیز اعلام کرد.

با آغاز سال ۲۰۱۹ میلادی، سفر افغانستان به سوی صلح از طریق رایزنی‌های گسترده با مردم افغانستان در سراسر کشور ادامه پیدا کرد.

در فبروری، با بیش از ۱۵۰۰۰ زن در ۳۴ ولایت کشور مشوره صورت گرفت تا دیده شود که چه چیزی در یک توافق احتمالی صلح برای آنان پذیرفتنی خواهد بود و در حدود ۳۰۰۰ تن از آنان از این آجندا در کابل پشتیبانی کردند.

در ماه اپریل، حکومت افغانستان جرگه مشورتی صلح را برگزار کرد که خواست مردم را برای توافق صلح مطرح می‌کرد.

از آنجا که ما آماده می‌شویم تا وارد مرحله بعدی در این فرایند شویم، ما در مورد اصول همه‌شمول بودن، پایداری و عزت در این روند کاملاً متعهد هستیم. مردم افغانستان خواهان اعلام فوری یک آتش‌بس هستند تا به گونه فوری به خون‌ریزی‌ها خاتمه داده شود؛ آنان [مردم افغانستان] تقاضا دارند تا روند گفت‌وگوهای صلح میان حکومت افغانستان و طالبان باشد؛ آنان همچنان تقاضا دارند تا نظام جمهوری اسلامی به‌عنوان

اساس دولت داری ملت ما، حفظ گردد. ما نه تنها خواهان حفظ دست‌آوردهای به‌دست آمده هستیم، بلکه تلاش داریم تا اساس این دست‌آوردها را بیشتر از پیش تقویت نماییم.

با توجه به تلاش‌های گذشته و ایجاد گام‌های استوار برای ختم هرچه فوری خون‌ریزها، حکومت افغانستان تلاش دارد تا با روی دست گرفتن صلاح و مشوره در سطح ملی و بین‌المللی، یک طرح ۷ مرحله‌یی را برای برقراری ثبات در افغانستان عملی نماید. این هفت مرحله، لزوماً به ترتیب نیستند.

طرح هفت‌ماده‌یی اشرف غنی برای صلح

۱- مذاکره با ایالات متحده + ناتو

ما به ایالات متحده پیشنهاد می‌کنیم که یکجا با افغانستان، راهکار عملی‌یی را برای بیرون شدن نیروهای امریکایی و یک چارچوب مبارزه با هراس افگنی را برای دوره پس از خروج بسازد. این می‌تواند که در ادامه بحث‌های ایالات متحده با طالبان و برای نجات بخش‌هایی از تلاش‌های سال گذشته امریکا، انجام شود.

۲- مذاکره با طالبان

وقتی طالبان اطمینان حاصل کنند که نیروهای خارجی - که به ادعای طالبان مشکل همین است - از کشور بیرون خواهند شد (تنها اطمینان‌دهی در این مرحله)؛ هیئت پانزده نفری همه‌شمول پیشین، در مذاکرات با طالبان شرکت خواهد کرد. این مذاکرات احتمالی، برای افغانان بسیار مهم است و به‌گونه فراگیر و مشورتی انجام خواهد شد. پیش از آغاز مذاکرات، مردم و حکومت افغانستان، از طالبان می‌خواهند تا یک آتش بس دو جانبه را بپذیرند تا:

الف: نشان دهند که اتحاد فرماندهی‌شان را حفظ کرده‌اند.

ب: زمینه برای گفت‌وگوهای موفق فراهم شود.

هدف حکومت افغانستان از مذاکرات، نهایی ساختن یک توافق صلح با طالبان است. طرح‌های مفصل برای یک آتش بس، همچون یک پیش شرط برای گفت‌وگوها و نیز روند صلح، به‌گونه جداگانه ساخته خواهند شد.

۳- مذاکره با پاکستان

امریکا و طالبان نیز بر ماده‌های یک و دو تاکید کرده‌اند؛ اما ما می‌خواهیم به ریشه مشکل که پاکستان است، نیز رسیده‌گی شود. هدف این ماده همین است که افغانستان و پاکستان، اطمینان متقابل دریافت کنند. افغانستان باید بداند که پاکستان به پناه‌دادن به هراس‌افگنان و پرورش هراس‌افگنی در منطقه، ادامه نخواهد داد و پاکستان باید بداند که افغانستان در راستای تجارت، صادرات و پروژه‌های انرژی که می‌شود به رشد اقتصادی پاکستان کمک کنند، می‌تواند یک همکار صادق باشد.

۴- بحث با همسایه‌ها، منطقه و جهان اسلام

این ماده، زمینه را برای اطمینان متقابل از عدم مداخله - میان این کشورها و افغانستان - فراهم می‌سازد و نیز برای این است که افغانستان اطمینان یابد که می‌تواند به کشوری مبدل شود که به جای بی‌ثباتی منطقه‌یی، فرصت‌های اقتصادی را از آن نشأت بگیرند.

همزمان با تلاش‌هایی که در ماده‌های یک، دو و سه آمده‌اند، افغانستان از برخی از این کشورها خواهد خواست که مسیر «یک اعشاریه پنج یا مسیر دوم» گفت‌وگوهای صلح را با طالبان، تسهیل کنند.

۵- بحث با غرب + سازمان‌های بین‌المللی

ما قصد داریم که اتحادیه اروپا، کشورهای اروپایی، سازمان ملل متحد، بانک جهانی و دیگران را در همکاری با افغانستان و طرح‌ریزی و عملی‌سازی برنامه‌های جامع توسعه‌ی، دخیل بسازیم. برنامه‌هایی که بتوانند ما را در یک مسیر درازمدت برای توسعه، در مرحله پس از توافق صلح، قرار دهند. این کشورها و سازمان‌ها شاید نقش تضمین‌کننده را در توافق‌نامه‌های احتمالی صلح داشته باشند.

۶- نیرومند ساختن نهادها در سطح ملی

برای حفظ و نیرومند ساختن صلح - که احتمالاً با تلاش‌های ذکر شده به‌دست آید - افغانستان باید به نیرومند ساختن جمهوری اسلامی همچون نظام حکومت داری، نیرومند ساختن بیشتر نیروهای امنیتی و دفاعی، بهبود حکومت داری، مهار فساد و ساختن راهکارهایی از بهر مشمولیت سیاسی برنامه‌ریزی شده تمامی افغانان ادامه دهد.

۷- رسیدگی به شکایت‌ها در سطح محلی

در هر ولسوالی افغانستان، منازعات، علت‌های خودشان را دارند. این تنش‌ها باید شناسایی گردند و به آن‌ها رسیدگی شود. ترویج حاکمیت قانون، نیرومند ساختن راهکارهای سنتی حل منازعه، برنامه‌های توسعه روستایی و راهکارهایی برای شامل ساختن مردم در سیاست‌های محلی، محور تلاش‌ها در این بخش خواهند بود.

گام‌های نیرومند فوری

برای به‌دست آوردن حمایت ملی و بین‌المللی از این طرح و برای پالایش بیشتر آن، حکومت افغانستان در کوتاه مدت، این گام‌های واقعی را خواهد برداشت:

۱- برگزاری یک جرگه کوچک: این جرگه، جناح‌های سیاسی گونه‌گون، بازیگران کلیدی جامعه مدنی، نماینده‌گان خانواده‌های قربانیان و نماینده‌گان گروه‌های جوانان و زنان را گرد خواهد آورد تا در باره راه پیش‌رو، مشوره‌های همه‌شمول داشته باشد و برای آن، اتحاد ایجاد کنند.

۲- برگزاری یک نشست مشوره‌دهی متحدان: افغانستان، از نماینده‌گان ویژه یا مقام‌های هم‌سطح دوازده تا پانزده کشور و سازمان‌های بین‌المللی دعوت خواهد کرد تا در یک نشست یک روزه، در کابل شرکت کنند و یکجا، دیدگاه‌های شان را در باره تلاش‌های گذشته و درس‌های گرفته‌شده ابراز کنند و در باره راه پیش‌رو، مشوره کنند.

۳- برگزاری گفت‌وگوهای میان افغانان: افغانستان از همکاران بالقوه خود درخواست می‌کند که سلسه گفت‌وگوهای میان افغانان را برگزار کنند تا تضمین شود که حرکت ادامه می‌یابد و راه‌های ارتباطی میان گروه‌های در حال جنگ باز باشد. برخلاف گفت‌وگوهای رسمی، گفت‌وگوهای میان افغانان مستلزم پیش‌شرطی نخواهد بود.

عناصر کلیدی طرح صلح و مصالحه افغانستان، پایدار خواهند بود؛ اما این یک سند زنده است و در نتیجه مشوره‌ها در سطوح ملی و بین‌المللی، تکامل خواهد یافت.

متن اصلی این طرح به زبان انگلیسی است و این برگردان از سوی طلوع‌نیوز صورت گرفته است